

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Václava Novotného v právní věci žalobce **P., a. s.,** zast. advokátem JUDr. Ing. Václavem Školoutem, se sídlem AK Vyroubal Krajhanzl Školout a spol., Lazarská 5, Praha 1, proti žalované **Komisi pro cenné papíry**, Washingtonova 7, Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí prezídia Komise pro cenné papíry č. j. 10/SeO/40/2002/1 ze dne 23. 7. 2002,

takto:

I. Rozhodnutí prezídia Komise pro cenné papíry čj. 10/SeO/40/2002/1 ze dne 23. 7. 2002 se **zrušuje pro vady řízení** a vrací žalované k dalšímu řízení

II. Žalovaná je povinna uhradit žalobci na nákladech řízení částku 4 650 Kč k rukám právního zástupce ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku

Odůvodnění:

Žalobou podanou dne 1. 11. 2002 u Vrchního soudu v Praze se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí prezídia Komise pro cenné papíry ze dne 23. 7. 2002 č. j. 10/SeO/40/2002/1, kterým byl zamítnut rozklad proti rozhodnutí Komise pro cenné papíry ze dne 9. 5. 2002 č. j. 51/Se/389/2001/10. Současně považuje za nezákonné i citované rozhodnutí Komise pro cenné papíry, namítá, že porušení příslušných ustanovení obchodního zákoníku, které je mu dáváno za vinu se nedopustil, resp. nikoli v rozsahu tvrzeném žalovanou, a proto pokuta ve výši 750 000 Kč, která mu byla uložena je nezákonná. Současně namítá i nepřiměřenost pokuty, když žalovaný vycházel z majetkových poměrů účastníka a to zvláště tehdy, byly-li zjištěny nesprávně.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě setrvala na svém odůvodnění vydaného rozhodnutí, přičemž připustila, že majetkové poměry nebyly uvedeny správně, nicméně výši pokuty považuje i poté za přiměřenou. Navrhuje proto žalobu zamítnout.

V daném případě se jedná o věc, která na Nejvyšší správní soud přešla z Vrchního soudu v Praze. Protože věc nebyla Vrchním soudem v Praze skončena do 31.12.2002, byla podle ustanovení § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.) postoupena Nejvyššímu správnímu soudu k dokončení v řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s.

Z předloženého spisového materiálu bylo zjištěno.

Komise pro cenné papíry zahájila dne 28. 8. 2001 doručením oznámení o zahájení správního řízení č. j. 51/Se/389/2001/1 ze dne 23. 8. 2001 z vlastního podnětu s účastníkem řízení – společností P., a. s. (do 15. 8. 2001 T., a. s.) správní řízení ve věci možného porušení ustanovení § 183a odst. 4 písm. a),c) a h) a odst. 11, § 183 odst. 2 a 5 a § 183e odst. 3 a 7 obchodního zákoníku ve znění účinném do 30. 12. 2001 (dále obchodní zákoník), ve kterém mu byla uložena podle ustanovení § 7a a § 9 zákona č. 15/1998 Sb., o Komisi pro cenné papíry ve znění pozdějších předpisů pokuta ve výši 750 000 Kč. Porušení zákona bylo shledáno v tom, že účastník řízení

1) bez zbytečného odkladu neoznámil písemně vznik povinnosti učinit nabídku převzetí akcií společností T1., a. s. a T2., a. s., čímž porušil ustanovení § 183e odst. 3 obchodního zákoníku
2) uveřejnil dne 29. 6. 2001 v deníku Č. s. a 27. 6. 2001 v Obchodním věstníku nabídky převzetí akcií společností T1., a. s. a T2., a. s. bez předchozího souhlasu Komise, čímž porušil ustanovení § 183e odst. 7 obchodního zákoníku
3) neuvedl v textu uveřejněných nabídek převzetí akcií veškeré náležitosti předepsané v ustanovení. § 183a odst. 4 písm. a), c) §183c odst. 2 a 5 obchodního zákoníku

Správní řízení zahájené ve věci možného porušení ustanovení § 183a odst. 11 obchodního zákoníku ve znění účinném v době řízení o uložení pokuty, tím, že účastník řízení neprodleně po vzniku povinnosti učinit nabídku převzetí neoznámil tuto skutečnost představenstvu a dozorčí radě společnosti T1., a. s. a T2., a. s. Komise zastavila pro odpadnutí důvodu, neboť porušení zákona v daném případě nemohla prokázat.

Ve svém rozhodnutí dospěla Komise k závěru, že v důsledku výše uvedených porušení zákona nedošlo k zásadnímu ohrožení nebo dokonce zmaření účelu nabídky převzetí a nebyla zásadním způsobem poškozena práva akcionářů cílových společností, a proto považuje daná porušení ve smyslu ust. § 183g odst. 2 obchodního zákoníku za nepodstatná. Především s ohledem na skutečnost, že účastník řízení výše uvedené porušené povinnosti splnil dodatečně nebo je jejich dodatečné splnění neúčelné, neshledala Komise žádný důvod ke stanovení podmínek pro výkon hlasovacích práv a účastník řízení je i nadále oprávněn vykonávat svá hlasovací práva spojená s předmětnými akciemi.

Výši uložené sankce odůvodňuje Komise ve smyslu ustanovení § 10 odst. 4 zákona č. 15/1998 Sb., přičemž uvádí, že vycházela zejména z povahy, závažnosti, způsobu, doby trvání a následku protiprávního jednání, přičemž přihlédla rovněž k majetkovým poměrům účastníka. Se zjištěným skutkovým stavem, jakož i s postupem při uložení sankce se ztotožnilo ve svém rozhodnutí, které je žalobou napadáno, i prezídium Komise.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i celé řízení, které mu předcházelo a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Úkolem soudu ve správním soudnictví je přezkoumat zákonnost napadeného rozhodnutí, tedy posoudit soulad napadeného správního rozhodnutí se zákonem. Úkolem soudu není nahradit správní orgán v jeho odborné dozorové kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním. Úkolem soudu je posoudit , zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem.

V dané věci nebyly skutečnosti, jejichž význam pro uložení pokuty žalobce v žalobě zpochybňuje, jednoznačně správním orgánem v prvním ani druhém stupni spolehlivě zjištěny. Tvrzené porušení zákona, které považuje žalovaná za zásadní a které bylo při použití absorpční metody při ukládání sankce za spáchání několika výše jmenovaných deliktů ve věci rozhodující – tj. uveřejnění neschválených a vadných nabídek převzetí, nelze vzít za prokázané.Správní orgán vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, když konstatoval porušení ustanovení § 183e odst. 7 obchodního zákoníku, neboť nikterak neprokázal včasnost doručení svého rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení souhlasu s nabídkami převzetí cílových společností resp. ani správnost postupu při doručování písemnosti určené do vlastních rukou. Není pochyb o tom, že rozhodnutí obsahující zamítnutí žádosti ve věci výše uvedené je důležitou písemností, která má být doručena do vlastních rukou. Podle ustanovení § 25 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) se doručují písemnosti , které jsou určeny orgánům nebo organizacím pracovníkům oprávněným za orgány nebo organizace přijímat písemnosti. Není-li takových pracovníků, doručuje se písemnost, která je určena do vlastních rukou, tomu, kdo je oprávněn za orgán nebo organizaci jednat.

Podle ustanovení § 183e odst. 8 obchodního zákoníku ve znění účinném do 30. 12. 2001 Komise pro cenné papíry může do pěti pracovních dnů od předložení nabídky převzetí uložit navrhovateli, aby ve stanovené lhůtě změnil

a) navrhovanou cenu nebo směnný poměr akcií s ohledem na obvykle používaná objektivní kritéria ocenění a zvláštnosti cílové společnosti
b) minimální počet účastnických cenných papírů, jehož dosažení je podmínkou uzavření smlouvy podle § 183a odst. 3, nebo
c) druh a počet cenných papírů nabízených ke směně

Podle ustanovení § 183a odst. 9, věty první, obchodního zákoníku ve znění účinném do 30. 12. 2001 jestliže Komise pro cenné papíry nedoručí navrhovateli ve lhůtě uvedené v odstavci 8 své stanovisko k obsahu nabídky převzetí, popřípadě v této lhůtě neudělí požadovaný souhlas s nabytím účastnických cenných papírů cílové společnosti nebo nabídku převzetí nezakáže, platí, že s nabídkou převzetí souhlasí.

Doručení úřední písemnosti akciové společnosti nastane tak s účinky pro společnost, když písemnost byla předána osobě oprávněné za právní subjekt písemnosti přijímat nebo jednat. Nebyl-li správní akt doručen právnímu subjektu, tzn. tomu proti kterému směřuje a jemuž má být doručeno, ale osobě jiné, nelze z takového postupu dovozovat řádné doručení. Odmítne-li osoba převzetí písemnosti, ať na místě samém nebo tak, že ji téhož dne neprodleně vrátí zaměstnanci pošty s odůvodněním, že není k přijetí písemnosti oprávněna, nelze takový postup podřadit pod ustanovení § 24 odst.3 správního řádu s účinkem doručení okamžikem

odepření, resp. vrácení písemnosti. Uvedený účinek doručení nemá odepření písemnosti ani v případě, není-li na důsledek odepření převzetí písemnosti příjemce doručovatelem upozorněn. V daném případě nebyla splněna žádná z podmínky pro presumpci řádného doručení, neboť zaměstnankyně, která odepřela písemnost převzít nebyla dle předloženého organizačního řádu osobou oprávněnou, nejednalo se o odepření bezdůvodné neboť odepření písemnosti bylo zdůvodněno. Rovněž z potvrzení pošty o odmítnutí převzetí a o uložení písemnosti předloženém ve spise nikterak nevyplývá , zda byla zaměstnankyně společnosti o důsledcích odepření převzetí písemností poučena.

Předložené svědecké výpovědi vypovídající o poskytovaných a předávaných telefonických informacích osob, z nichž žalovaná dovozuje , že žalobce věděl v jakém smyslu bude rozhodnuto a věděl a vědět musel o tom, že mu bude písemnost doručena, stejně tak jako namítané porušení § 4 odst. 1 správního řádu zaměstnankyní žalobce a zneužití ustanovení o doručování, jakož i předložené fotokopie dokladů o doručování písemností žalobci v předcházejícím období (přičemž s námitkou zaměstnankyně, že se na těchto písemnostech nejedná o její podpis, se žalovaná již dále nezabývala) je pro závěr o tom, že písemnost byla doručena až 21. 6. 2001, kdy byla v úložní lhůtě převzata statutárním orgánem ing. M. K. osobně, zcela bezvýznamná. Spojuje-li zákon vznik právní fikce – v daném případě udělení souhlasu s nabídkou převzetí výslovně s okamžikem doručení písemnosti, nelze dovozovat z obsahu telefonických hovorů ani žádných jiných skutečností, byť s projednávanou věcí nesporně souvisejí, že souhlas neměl být, resp. nebyl udělen. Na základě výše uvedeného tak nezbývá než konstatovat, že žalobce neporušil ustanovení § 183e odst.7 obchodního zákoníku tím, že uveřejnil nabídky převzetí bez předchozího souhlasu, neboť v důsledku uplatnění ust. § 183e odst.9 obchodního zákoníku byl souhlas udělen.

Nelze tak souhlasit se závěrem žalované, že při nedodržení zákonného postupu při doručování svých písemností spatřuje porušení zákona žalobcem v tom, že přes její výslovný zákaz uveřejnil předmětné nabídky k převzetí, když takový zákaz byl žalobci doručen až poté, kdy již existoval právní fikcí navozený stav, že souhlas byl udělen.

V případě porušení ostatních ustanovení obchodního zákoníku ve výroku uvedených , tzn. v pozdním oznámení vzniku povinnosti učinit nabídku převzetí se dle odůvodnění žalované jednalo o nedostatek, jenž za daných okolností mohl jen stěží způsobit významnější negativní následky. Soud proto vzhledem k výše uvedenému, kdy je již zřejmé, že nebylo vycházeno ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu, který byl brán za rozhodný pro uložení sankce, nepokládá za nutné námitkami ohledně dalších namítaných porušení zabývat.

Žalobou napadené rozhodnutí trpí však především vnitřním rozporem mezi jednotlivými výroky rozhodnutí , když tvrzená porušení zákona jsou , jak rozhodnutí uvádí ve výroku III nepodstatná, když správní orgán uplatňuje ustanovení § 183g odst. 2 obchodního zákoníku a svým postupem vycházejíc z výkladu a contrario nepovažuje jednání účastníka za porušení zákona podstatným způsobem, přičemž ve výroku I. je uložena pokuta ve výši 750 000 Kč. Jakkoli správní orgán výši sankce odůvodňuje postupem dle ustanovení § 10 odst. 4 zákona č. 15/1998 Sb., a to tak, že přihlížel k povaze, závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání, nelze takový postup správního orgánu nikterak usuzovat, když sám, především v otázkách závažnosti a právních následků i době trvání usoudil způsobem, z něhož důvod k uložení sankce v uvedené výši dovodit nelze. Za situace, kdy správní orgán rozhodující o rozkladu setrvá na výši sankce, ačkoli dojde k podstatné změně chybného ukazatele, z něhož bylo při ukládání sankce vycházeno, přičemž správní orgán sám takové pochybení při rozhodování orgánu v prvním stupni konstatoval, napadené rozhodnutí tak

zcela postrádá odůvodnění. Soud nesdílí názor žalované, že změna majetkových poměrů žalobce, byť k těmto bylo v rozhodné míře při stanovení výše sankce přihlíženo, nemůže mít na výši sankce žádný vliv, a to tím spíš , změní-li se údaje o takových poměrech podstatným způsobem. Vycházel-li správní orgán při ukládání sankce z výše vlastního kapitálu žalobce 861 268 000 Kč, ačkoli jeho skutečná výše činila pouze 121 923 000 Kč, jedná se bezesporu o podstatnou změnu výchozího stavu .Má-li být i poté zachovaná výše sankce, je třeba takový postup přesvědčivě odůvodnit. Takové odůvodnění však napadené rozhodnutí postrádá Z odůvodnění rozhodnutí musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. V případě, kdy jsou právní závěry správního orgánu v zřejmém nesouladu se skutkovými zjištěními anebo z nich v žádné možné interpretaci odůvodnění rozhodnutí nevyplývají, nutno takové rozhodnutí považovat za nepřezkoumatelné.

Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud rozhodnutí žalované podle ustanovení § 76 odst.1 písm.a) s.ř.s. zrušil a vrací věc žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.).

Pokud správní orgán nadále shledá důvod pro uložení sankce žalobci, pak při stanovení její výše zohlední skutečnost, že ve svém rozhodnutí odhlédl od některých skutků, pro které dříve uložil sankci žalobci ve výši 750 000 Kč.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle § 133 s. ř. s. odměna za zastupování advokátem nebo notářem v řízeních, která byla zahájena přede dnem účinnosti tohoto zákona (1. 1. 2003), se stanoví podle dosavadních předpisů. V daném případě je třeba postupovat podle vyhlášky č. 484/2000 Sb. účinné od 1. 1. 2001, kterou se stanoví paušální sazby výše odměny za zastupování účastníka advokátem. Ve věcech žalob a opravných prostředků proti rozhodnutím orgánů veřejné správy a správních orgánů činí sazba odměny 3 500 Kč (§ 11 citované vyhlášky). K tomu přísluší paušální částka jako náhrada výdajů podle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve výši 75 Kč za jeden úkon, v daném případě 2 x 75 Kč tj. 150 Kč. Žalobkyni dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek 1 000 Kč. Celkem jeho náklady činí 4 650 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku nejsou přípustné opravné prostředky (§ 53 odst.3 s. ř. s.).

V Brně dne 18. 12. 2003

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu